

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри обліку та аудиту

Протокол № 17 від "04" 06 2018 р.

Зав. кафедри

 Т.В. Кожухова

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«АУДИТ»

Ступінь: бакалавр

Кількість кредитів ECTS 5

Розробник: Шендригоренко М.Т.
доцент кафедри обліку та аудиту,
к.е.н., доцент

2018 – 2019 навчальний рік

1. Опис дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Обов'язкова для студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
Семестр (осінній / весняний)	весняний
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Кількість модулів	1
Лекції, години	33
Практичні/семінарські, годин	17
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	100
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	3
самостійної роботи студента	5
Вид контролю	екзамен

2. Програма дисципліни

Мета - формування системи знань з теоретичних питань аудиту і його методології, практичних навичок здійснення перевірок аудиторами фінансово – господарської діяльності підприємств, організацій, установ.

Завдання: ознайомлення з теоретичними основами аудиту; дослідження системи законодавчо - нормативного регулювання аудиторської діяльності; дослідження методів аудиту фінансової звітності та критерії її оцінювання; ознайомлення з аудиторським ризиком па порядком його розрахунку; дослідження порядку планування аудиту; ознайомлення з порядком збору аудиторських доказів та складанням робочих документів аудитора; дослідження методики аудиту фінансової звітності підприємства; ознайомлення з порядком складання аудиторського звіту; дослідження порядку проведення підсумкового контролю; ознайомлення з порядком реалізації матеріалів аудиту; дослідження видів аудиторських послуг та механізму їх практичного здійснення.

Предмет: діяльність аудиторів у процесі аудиту підприємства з використанням Міжнародних стандартів контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг (МСА), а також застосування аудиторських процедур у ході перевірки фінансової та управлінської інформації.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. Сутність і предмет аудиту

Тема 2. Регулювання аудиторської діяльності та її інформаційне забезпечення

- Тема 3. Методи аудиту фінансової звітності та критерії її оцінювання
- Тема 4. Аудиторський ризик і оцінювання системи внутрішнього контролю
- Тема 5. Планування аудиту
- Тема 6. Аудиторські докази та робочі документи аудитора
- Тема 7. Аудит фінансової звітності
- Тема 8. Аудиторський звіт та інші підсумкові документи
- Тема 9. Підсумковий контроль
- Тема 10. Реалізація матеріалів аудиту
- Тема 11. Аудиторські послуги, їх об'єкти і види

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр./сем.	лаб.	СРС
Змістовий модуль 1. Аудит: сутність, регулювання аудиторської діяльності та планування аудиту фінансової звітності					
Тема 1. Сутність і предмет аудиту	2	2	-	-	-
Тема 2. Регулювання аудиторської діяльності та її інформаційне забезпечення	20	2	2	-	16
Тема 3. Методи аудиту фінансової звітності та критерії її оцінювання	26	4	2	-	20
Тема 4. Аудиторський ризик і оцінювання системи внутрішнього контролю	4	4	-	-	-
Тема 5. Планування аудиту	14	2	2	-	10
Разом за змістовим модулем 1	66	14	6		46
Змістовий модуль 2. Аудит фінансової звітності та порядок узагальнення результатів аудиту і надання аудиторських послуг					
Тема 6. Аудиторські докази та робочі документи аудитора	16	4	2		10
Тема 7. Аудит фінансової звітності	16	4	2	-	10
Тема 8. Аудиторський звіт та інші підсумкові документи	14	2	2	-	10
Тема 9. Підсумковий контроль	13	3	2	-	8
Тема 10. Реалізація матеріалів аудиту	14	4	2	-	8
Тема 11. Аудиторські послуги, їх об'єкти і види	11	2	1	-	8
Разом за змістовим модулем 2	84	19	11		54
Усього годин	150	33	17	-	100

4. Теми семінарських /практичних/ лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема семінарського (практичного) заняття	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Аудит: сутність, регулювання аудиторської діяльності та планування аудиту фінансової звітності		
1	Семінар запитань і відповідей Розвиток аудиту та управління аудиторською діяльністю в Україні	2
2	Семінар з виконанням практичних завдань Ознаки та критерії оцінювання фінансової звітності. Вибір методів і	2

	прийомів аудиторської перевірки	
3	Семінар з виконанням практичних завдань Модель аудиторського ризику та використання її на практиці. Планування аудиторської перевірки	2
Змістовий модуль 2. Аудит фінансової звітності та порядок узагальнення результатів аудиту і надання аудиторських послуг		
4	Семінар з виконанням практичних завдань Прийоми і процедури отримання аудиторських доказів	2
5	Семінар з виконанням практичних завдань Методика аудиту фінансової звітності підприємства	2
6	Семінар виконанням практичних завдань Порядок складання та подання аудиторського звіту	2
7	Семінар запитань і відповідей Події після дати балансу	2
8	Семінар виконанням практичних завдань Рішення користувачів звітності за результатами аудиту	2
9	Семінар запитань і відповідей Порядок надання послуг аудиторами (аудиторськими фірмами)	1
Всього		17

5. Індивідуальні завдання

1. Огляд навчальної, наукової й періодичної літератури.
2. Підготовка рефератів, доповідей за обраною темою.
3. Добір статистичної інформації щодо кількості та результатів роботи аудиторських фірм за областями України.
4. Підготовка тез доповідей з метою виступу на університетських, всеукраїнських та міжнародних семінарах та конференціях.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
1	2	3	4
Змістовий модуль 1. Аудит: сутність, регулювання аудиторської діяльності та планування аудиту фінансової звітності			
Семінар запитань і відповідей Розвиток аудиту та управління аудиторською діяльністю в Україні	16	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: виникнення аудиту та розвиток аудиторської діяльності; поняття про аудиторську діяльність та її складові; класифікація аудиту за певними ознаками та її практичне застосування; предмет та об'єкти аудиту; відмінності аудиту від ревізії фінансово-господарської діяльності підприємства; управління аудиторською діяльністю в Україні; правове регулювання аудиторської діяльності; організація аудиторської діяльності; аудитор, його статус і сертифікація; застосування комп'ютерних технологій в аудиті. Джерело: [1-13]. [14-18].	Індивідуальне опитування, понятійний диктант

		2. Самотестування. 3. Підготовка до понятійного диктанту.	
Семінар з виконанням практичних завдань Ознаки та критерії оцінювання фінансової звітності. Вибір методів і прийомів аудиторської перевірки	20	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: метод аудиторської діяльності; ознаки та критерії оцінювання фінансової звітності; вибір методів і прийомів аудиторської перевірки. Джерело: [1-13]. [19- 26]. 2. Самотестування. 3. Самоперевірка знань шляхом створення таблиці «Характеристика методів і прийомів аудиторської перевірки діяльності підприємства - клієнта»..	Фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань
Семінар з виконанням практичних завдань Семінар з виконанням практичних завдань Модель аудиторського ризику та використання її на практиці. Планування аудиторської перевірки	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: поняття про аудиторський ризик та його складові; модель аудиторського ризику та використання її на практиці; поняття про суттєвість та її оцінювання; обман та помилка: визначення та фактори, що їх зумовлюють; вивчення та оцінювання системи внутрішнього контролю; комп'ютерне шахрайство: визначення та ознаки; процес проведення аудиту та його стадії; клієнти аудиторських фірм і критерії їхнього вибору; планування аудиторської перевірки; аудиторські процедури, їхнє призначення та види; планування аудиту в комп'ютерному середовищі. Джерело: [1 - 13]. 2. Самотестування.. 3. Самоперевірка знань шляхом розрахунку аудиторського ризику та рівня суттєвості на підставі практичних даних підприємства – клієнта аудиторської фірми.	Фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань
Разом змістовий модуль 1	46		
Змістовий модуль 2. Аудит фінансової звітності та порядок узагальнення результатів аудиту і надання аудиторських послуг			4
Семінар з виконанням практичних завдань Прийоми і процедури отримання аудиторських доказів	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: аудиторські докази, їхні види; прийоми і процедури отримання аудиторських доказів; використання роботи інших фахівців; поняття про робочі документи аудитора та їх класифікація; порядок зберігання і використання робочих документів аудитора. Джерело: [1-13]. [19 - 26]. 2. Самотестування. 3. Самоперевірка знань шляхом складання робочих документів аудитора за результатами перевірки активів і зобов'язань підприємства.	Фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань
Семінар з виконанням практичних завдань Методика аудиту фінансової	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: якісні характеристики фінансової звітності та її користувачі; основні процедури та методика перевірки обліку та фінансової звітності; методика дослідження форм фінансової звітності; аудит облікової політики; аналіз стану та результатів діяльності підприємства при проведенні аудиту.	Фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань

звітності підприємства		Джерело: [1-13]. [19 - 26]. 2. Самотестування. 3. Самоперевірка знань шляхом складання робочих документів за результатами аналітичної перевірки фінансової звітності підприємства.	
Семінар виконанням практичних завдань Порядок складання та подання аудиторського звіту	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: структура аудиторського звіту та загальні вимоги до нього; види аудиторських висновків; порядок складання та подання аудиторського звіту; інші підсумкові документи за наслідками аудиту. Джерело: [3 - 13]. [26]. 2. Самотестування. 3. Самоперевірка знань шляхом складання аудиторського звіту.	Фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань
Семінар запитань і відповідей Події після дати балансу	8	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: контроль якості аудиторських послуг; події після дати балансу. Джерело: [3- 13].]. [19 - 26]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до понятійного диктанту.	Індивідуальне опитування, понятійний диктант
Семінар виконанням практичних завдань Рішення користувачів звітності за результатами аудиту	8	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: рішення користувачів звітності за результатами аудиту; відповідальність суб'єктів аудиторської діяльності. Джерело: [3, 4, 5, 6, 7, 9, 11].]. [19 - 26]. 2. Самотестування. 3. Самоперевірка знань шляхом складання Наказу за результатами аудиту.	Фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань
Семінар запитань і відповідей Порядок надання послуг аудиторами (аудиторськими фірмами)	8	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: поняття про послуги аудиторських фірм та їх види; супутні та інші послуги. Джерело: [1-13]. [19 - 26]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до понятійного диктанту.	Індивідуальне опитування, понятійний диктант
Разом змістовий модуль 2	54		
Разом	100		

7. Матриця зв'язку між дисципліною/ змістовим модулем, результатами навчання та компетентностями

Результати навчання	Компетентності															
	Загальні													Фахові		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	1	2	3
1.Знання теоретичних основ зовнішнього (незалежного) аудиту, а саме: сутності, завдань і функцій; основних принципів його побудови		+			+									+		
2.Знання законодавчо – нормативних документів, які регламентують порядок організації та проведення обов'язкового і ініціативного аудиту		+		+										+		
3.Знання методів і прийомів аудиту																+
4. Знання основних положень Міжнародних стандартів аудиту		+		+										+		
5. Розуміння порядку розрахунку аудиторського ризику та визначення рівня суттєвості в аудиті		+												+		+
6. Розуміння порядку обрання підприємства – клієнта та складання підготовчих документів на проведення аудиту (листа – зобов'язання, договору, плану, програми аудиту)		+												+		+
7. Розуміння методів аудиту (документальний контроль, аналітичні тести, сканування, експертна оцінка, суцільна перевірка,		+													+	+

вибіркова перевірка тощо).																				
8. Уміння використовувати методи аналізу для оцінки результатів діяльності підприємства	+																	+	+	
9. Уміння виявити і розрізнити обман і помилку у первинних бухгалтерських документах, облікових регістрах і формах звітності	+																		+	+
10. Уміння застосовувати суцільний і вибірковий метод перевірки первинної бухгалтерської документації, облікових регістрів і форм звітності підприємства	+										+								+	
11. Уміння складати робочі документи аудитора за результатами аудиту фінансової звітності підприємства	+										+							+	+	
12. Уміння складати аудиторський звіт	+										+									+
13. Уміння опрацювати результати перевірки за допомогою сучасних комп'ютерних програм	+																		+	+
14. Уміння формулювати пропозиції з підвищення якості надання аудиторських послуг	+											+							+	

8. Методи викладання

Лекції, семінарські заняття, самостійна робота (підготовка презентацій, рефератів, самостійно опрацювання додаткових питань за наведеним переліком літератури).

9. Методи оцінювання

Екзамен.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення екзамену: на протязі семестру (50 балів) та при проведенні підсумкового контролю - екзамену (50 балів).

Оцінювання студентів протягом семестру

№ теми практичного заняття	Вид роботи/бали					
	Тестові завдання	Ситуаційні завдання	Обговорення теоретичних питань теми	Індиві- дуальне завдання	ПМК	Сума балів
Змістовий модуль 1						
Тема 1,2	-	-	2	-	-	2
Тема 3	-	2	-	7	-	9
Тема 4,5	-	2	-	-	5	7
Разом змістовий модуль 1	-	4	2	7	5	18
Змістовий модуль 2						
Тема 6	-	2	2	-	-	4
Тема 7	-	2	2	-	-	4
Тема 8	-	2	2	-	-	4
Тема 9	-	-	2	8	-	10
Тема 10	-	2	2	-	-	4
Тема 11	-	-	1	-	5	6
Разом змістовий модуль 2	-	8	11	8	5	32
Разом	-	12	13	15	10	50

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами екзамену та за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	

11. Методичне забезпечення

1. Електронний конспект лекцій.
2. Методичні вказівки з вивчення дисципліни.
3. Індивідуальні завдання
4. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

12. Рекомендована література

Основна

1. Баранова А.О., Наумова Т.А., Кашперська А.І. Аудит : [навч. посіб.] / А. О. Баранова, Т. А. Наумова., А.І. Кашперська. – Х.: ХДУХТ, 2017. – 246 с.
2. Виноградова М.О. Аудит. Практикум: [навч. посіб.] / М.О. Виноградова. – К.: Кондор, 2014. - 500 с.
3. Гордієнко Н.І., Харламова О.В., Мізік Ю.І., Конопліна О.О. Аудит: методика і організація: [навч. посіб.] / Н.І. Гордієнко, О. В. Харламова, Ю. І. Мізік, О. О. Конопліна ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 319 с
4. Дерев'янку С.І., Кузик Н.П., Олійник С.О., Ганяйло О.М. Аудит: [навч. посіб.] / С.І. Дерев'янку, Н.П. Кузик, С.О. Олійник, О.М. Ганяйло. – К.: «Центр учбової літератури», 2016. – 380 с.
5. Немченко В.В. Аудит: Підручник /В.В. Немченко — К: «Центр учбової літератури», 2012. - 535 с.
6. Немченко В.В., Редько О.Ю. та ін. Аудит. Основи державного, незалежного, професійного та внутрішнього аудиту: Підручник / За ред. проф. Немченко В. В., Редько О. Ю. – К.: «Центр учбової літератури», 2012. – 540 с.
7. Никонович М.О. Аудит: Підручник / М.О. Никонович, К.О. Редько; за ред. Є.В. Мниха. – К.: Київ. нац. торг. - екон. ун - т, 2014. – 748 с.
8. Огійчук М.Ф. Аудит : організація і методика : [навч. посіб.]/ М.Ф. Огійчук, І.Т. Новіков, І.І. Рагуліна – 2-е вид., перероб. і доп. – К. : Алерта, 2012. – 664 с.

9. Петренко С.М. Аудит: теорія і практика застосування міжнародних стандартів: [навч. посіб.]/ С.М. Петренко, І.М. Пальцун. – Львів: «Магнолія 2006», 2013. – 520 с.
10. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України [від 16.07.1999 р. № 996-XIV] [Електронний ресурс]. — Режим доступу: < >
11. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України [від 27.12. 2017 р. № 2258 - VIII] [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.nibu.factor.ua/ukr/info/Zak_basa/>
12. Сіменко І.В., Сухарева Л.О. Аудит: [навч. посіб.] / І.В. Сіменко, Л.О. Сухарева [та ін.]. – 2-е вид., допов. і перероб. - Донецьк: ДонНУЕТ, 2013. – 485 с.
13. Смоляр Л. Г., Овчарик Р.Ю., Кам'янська О.В. Облік і аудит: [навч. посіб.]. / Л.Г. Смоляр, Р.Ю. Овчарик, О. В. Кам'янська. – К. : Ліра - К, 2013. – 616 с.

Допоміжна

14. Методичні рекомендації з рейтингування аудиторських фірм України/ [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <<http://zakon.rada.gov.ua/go/vr167230-06>>.
15. Перелік послуг, які можуть надавати аудитори (аудиторські фірми)/ [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://minfin.com.ua/taxes/-/!news/nrishapu_244.html>.
16. Про затвердження Порядку ведення реєстру аудиторських фірм та аудиторів, які можуть проводити аудиторські перевірки фінансових установ, та визнання такими, що втратили чинність, деяких розпоряджень Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України / [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <<https://www.nssmc.gov.ua/documents>>
17. Про внесення змін до Порядку застосування до аудиторів (аудиторських фірм) стягнень за неналежне виконання професійних обов'язків / [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/v34_8230-16>.
18. Порядок проведення перевірок матеріалів скарг щодо результатів діяльності аудиторських фірм і аудиторів, які надходять до Аудиторської палати України / [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <<http://www.apu.com.ua/content>>.

Інформаційні ресурси

19. Верховна Рада України [Електронний ресурс]: офіційний сайт – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua> – Назва з екрана.
20. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]: офіційний веб – сайт. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>. – Назва з екрана.
21. Міністерство економіки України [Електронний ресурс]: офіційний веб – сайт. – Режим доступу: <http://me.kmu.gov.ua>. – Назва з екрана.
22. Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]: офіційний веб – сайт. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>. – Назва з екрана.

23. Електронний фонд Національної бібліотеки імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua> – Назва з екрана.
24. Журнал «Аудит сегодня» [Електронний ресурс]: офіційний веб – сайт. – Режим доступу:<http://www.j-as.com>.
25. Журнал «Аудит» [Електронний ресурс]: офіційний веб – сайт. – Режим доступу:<http://www.jurnal-audit.ru>.
26. Журнал «Аудитор України» [Електронний ресурс]: офіційний веб – сайт. – Режим доступу: <http://audukr.com.ua>.